

NAGYVÁRADI NAPLÓ

**SZERKESZTŐSÉG
és KIADÓHIVATAL:
Str. Rimanóczy-u. 4.**

Telefon: 21 (inter-urban), éjjel 16-52.

Sürgöncim: NAPLÓ
© ORADEA-MARE ©

**Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjszabás
szerint felvevő ma-
den nagyobb bel- és
külf. hirdetői iroda**

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FEHÉR DEZSŐ

Az adókiivetés.

Nagyvárad dolgozó osztálya részéről egyre élesebben hangzik a panasz a most folyó adókievetések igazságtalansága és önkényességének ellen.

Jól tudjuk, hogy a polgárok összessége mennyi mindent kap azért a pénzért, amelyet az állam szed el „adó” címén attól a társadalomtól, amelyet egyformán köteles megvédeni és kiszolgálni. Tudjuk, hogy kétségelmünket és biztonságunkat jórészt ezekről a jövedelmekből tartják fön és nem felejjük el, hogy az államgépezet olaja, hajtóereje a bőséges, de okosan elosztott és nem minőan terhes adó.

Ha szétnézünk magunk körül és látjuk, hogy a sok mindenféle szükséglet, amelyet a modern élet követel, nem csodálkozhatunk rajta, hogy a hajdani adófillérek bizony nagyon megszámosodtak. Nyugodjunk meg ebben, lássuk be, hogy most, amikor a pénz értéke annyira bizonytalan, sokat kell adnunk belőle olyan konkrét javakért, amilyenekre minden tisztességes állam elkölti az adóját. De ezzel a türelemmel és belátással szemben maga az állam a legnagyobb kímélettel tartózkodik. A közönség vezetőinek nem szabad elfelejteni, hogy a gondjaikra bízott társadalmat tilos sanyargatniok. Okos államnak okos adópolitikája kell, hogy legyen. Mert a rossz adó, a tulfokozott, vagy helytelenül elosztott adó kérelhetetlenül pusztítja el a nemzet gazdaságát, termelőerejét és polgárainak munkakedvét.

Ha visszamegyünk a múltba, látnunk kell, hogy a nagy francia forradalmat inkább a Bourbonok kiméletlen adózsarolása idézte elő, mint a tizenharmadik század végének szellemi nyugtalansága. És észre kell vennünk, hogy sok egyben kívül milyen szervesen függ össze minden nép gazdasági virágzása annak az államnak adópolitikájával, amelynek kerekei között éppen él.

Ma nem járunk olyan időkben, amelyeket nyugodinak lehetne nevezni. A háborúban ő szekuszált és meggyengült kapitalista termelést hatalmas hullámok ostromolják. És maga alatt ássa a sirt minden tőkés állam, ha hibás adórendszerével elveszi polgárainak te méltó vállalkozói kedvét.

Nagyon-nagy óvatosságra és okosságra van szükség az adók kivetésénél. Egy gyár, ha ma beszünteti üzemét, ezerszer veszede-
mesebb, mintha minden miniszteri automobil
megáll és egy becsukott bolt kártékonyabb dol-
gokat von maga után, mintha az állam nem
tud pénzt adni valamilyen spirituális propa-
gandára. Ezek mind fontos kérdések, hogy
ne is beszéljünk arról: milyen szörnyű módon
árt az államnak magának, ha fogyasztó pro-
letariatáját nyomorítja meg helytelen adókkal.

Már csak okosságból is nagyon körültekintően kell kivetni az adókat, mert minden jogtalanul és oktalanul elvett fillért százszorosan kell visszafizetni később és nem is az adózó népnek, hanem a semminek.

Ezer bizonyosság van rá, hogy adót ki-
szabni csak a legnagyobb tudományos ké-
szűtség, pénzügyi iskolázottság és az adatok
pontos ismerete alapján lehet és akkor is
csak teljesen tisztá lelkiismerettel és elfogu-
latlanul. Már pedig ennek a megismerésnek
nappali világosságában ma egész Erdélyt
olyan adókievő bizottságok ejtik rémületeibe,
akik egészen egyéni módszer szerint, szem-
mérték után szabják meg a pénzbeli köz-
szolgáltatásokat.

Mit gondolnak? Helyes rendszer, ha néhány hozzánemértő ember csak úgy találomra, ötletszerűen állapítja meg az adókat? És mit gondolnak Románia pénzügyi kapacitásai, hasznos lesz-e az egész országra nézve, ha Erdély virágzó iparát és kereskedelmét elvelisíthetetlen adókkal fogják megnyomorítani?

Tiltakozó kongresszusok.

Az ország kereskedői és iparosai nem állanak tétlenül a létüket veszélyeztető adó-kivetésekkel és a spekulatörvénnel szemben. Hirül adiuk volt, hogy Arad, Nagyvárad és Temesvár kereskedői kongresszust tartottak ez ügyben s a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok képviselőtében dr. Fried János főtitkár szólalt fel, ki is a gyűlés folyamán uralkodó hangulatot kiválóan tolmácsolta, midőn azzal a hasonlattal élt, hogy miként a kagyló a gyöngyöket, úgy kezdi a kereskedő osztály a szorongatgatás pillanataiban kiizzadni a maga gyöngyeit: a szolidaritást és a közös működést. A kongresszus egyébként elhatározta:

1. hogy a legteljesebb nyomatékkel kéri a spekulációs törvény hatályon kívül való helyezését, ellenkező esetben az arad-nagyvárad-bánsági kereskedők legmesszebbmenő küzdelmét és ellenállását helyezik kilitásba ;

Daruváry külügyminiszter
Magyarország és az utódállamok viszonyáról.

(Budapesti tudósítónktól.) A képviselőház mai ülésén az indemnitási vita során elhangzott beszédekre reflektálva, *Daruváry Géza* külügyminiszter a következő beszédet mondotta:

T. Nemzetgyűlés! Az indenmitási vita során elhangzott azokra az óhajtásokra kívánnék reflektálni, amelyek külügyi kérdésekkel foglalkoztak. Kétségtelen, hogy a külügyek a nemzetek életében ma sokkal nagyobb helyet foglaltak el, mint az elmúlt évtizedekben. (Igaz! Ugy van!) A világháború előtt Európában a nemzetek külügyi vonatkozásaiban bizonyos stabilitás, az egyensulynak bizonyos állapota uralkodott. *Ma Európa egy még kialakulófélben levő ismeretlen; új jövő felé halad a nemzetek sorsa ez új Európában s ez sokban függ külügyi helyzetünktől is.* A nemzeteknek ennek folytán nagyobb gondot kell fordítaniok a külügyi

A demokrá

— Így nevezetesen több verzióban hallottuk azt, hogy külpolitikánk állítólagos sikertelenségének és különösen a szomszédállamokkal való viszonyunk ki nem elégítő voltának oka abban rejlik, hogy míg azok demokratikus államok, mi nem vagyunk azok. Ezt a felfogást én alaptalannak nyilvánítom.

— De alaptalan ez a vád azért, mert — mint ezt nálam hivatottabbak a Házban és a Házon kívül kimutatták — a mi államunk nem csak demokratikus állam, hanem valójában, a dolog lényegét és valóságát tekintve, szabadabb és demokratikusabb, mint sok más európai állam. Csodákozom, hogy az az állítás, hogy nem volnánk demokratikus állam, elhangozhatott ebben a Házban.

A vádaskodások célja.
— Hogy az ellenséges külföld ezt a vá-

2. az egyenlőtlen és tulzott adókiutések
ellen panaszt emel a pénzügyminisztériumban és
3. az új városi illetéktörvény hatályon ki-
vül helyezését kéri.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére a jövő hónap 5-én a kolozsvári kamara új székházában Románia összes kereskedelmi és iparkamarái demonstratív kongresszust tartanak, amelyen tiltakozni fognak a kormány ipar- és kereskedelem-ellenes gazdasági politikája ellen.

Az impozánsnak ígérkező kongresszus előkészületei nagyban folynak. A tárgyalásra kerülő gazdasági sérelmek közül legfontosabbak a következők:

1. A szabadkereskedelmet tönkretévő
újszótörvény.

2. A magában is súlyos adótörvény önkényes alkalmazása az adókivetéseknél.

3. Az új községi adótörvény katasztrófális következményei.

4. A külkereskedelmet megszüntető idegen vagyonok elkobzásáról szóló törvény.

A kamarai kongresszuson Románia husz kereskedelmi és iparkamarájának delegátusain kívül részt fog venni az ország minden közgazdasági faktora és egyesülete, ami a kamarák kiáltó szavát impozansabbá fogja tenni, mint bármelyik eddigi tiltakozó gyűlése volt.

vonatkozásokra. Különösen áll ez a magyar nemzetre, amely a békeszerződés következtében többet vesztett és szenvedett, mint Európa bármelyik nemzete.

Egyesek részéről azonban olyan kritikák hangzottak el a külügyekről, amelyeket nem tudok teljes mértékben meggyeztethetőnek tartani azzal a felelősséggel, melyet a nemzetgyűlés minden egyes tagjának éreznie kell akkor, amikor az ország belügyeivel foglalkozik.

— A kritika legfőképp azon a téren mozgott, hogy a szomszéd államokkal nem vagyunk jó viszonyban. Ennek okát az ellenzéki felszólalók többnyire nem a szomszéd nemzetek érületében és politikájában, hanem bennünk keresték és részben szószólóivá váltak azoknak a vádakkak, a melyeket a velünk szemben ellenséges érzelmű külföldi körök ellenünk felhasználtak.

A demokrácia kérdése.

dat oly sokszor hangoztatja, ez nyilvánvalóan keittöt jelent. Először ürügy akar lenni annak a palástolására, hogy épp a másik részről nem akarnak velünk jobb viszonyba lépni, másodsor kísérletet kell benne. látnunk belügyeink befolyásolására, arra, hogy belügyeink fejlődését a nekik megfelelő irányba tereljük. Az ilyen befolyásolást mi tisztelettel visszautasítjuk.

A nézeteltéréseket intézzük el a gymás között. A külföldtől e tekintelben tanácsot nem kérünk. Nem kérünk pedig azért sem, mert hiszen a demokráciát lehet különféleképpen értelmezni. Lehet az az összes nemzeti erőknek nemzeti célokra való összefoglalása. Mi ilyen értelemben óhajtuk kiépíteni demokráciánkat. De van olyan hamis jelszavak után induló demokrácia is, amelyben az osztályokat egymás ellen uszítják, amely

ben a nemzet legértékesebb elemei kizáratnak a nemzet vezetéséből s amely a nemzetnek nemzeti jellegétől és ideáljaitól való megfosztása felé halad. Ily demokráciából — nem kérünk.

Magyarország lefegyverzett.

— Egy másik nagy és meglepő vád hangzott itt el, amely az ellenséges érzelmű külföld eszmevilágából való; ez a militarizmus vádj. Az egyik képviselő ur azt mondotta, — szösz szerint idézek — (Olvassa): „Magyarország mindenféle agrárius-, demokratikus jelszavak mellett kapitalista és militarista irányt akar követni, dacára annak, hogy meg vannak kötve kezei, de mégis arra tendál.” Ez a vád az, amellyel az ellenséges érzelmű külföldi körök nekünk legtöbbet akarnak ártani, be akarnak vádolni az egész világ előtt, mint békebontókat, hogy beavatkozhassanak a mi belügyeinkbe és talán legfőképpen azért, hogy palástolják és ürügyet találjanak saját militarizmusukra, saját folyton növekvő fegyverkezésükre. Ha tényleg van militarizmus, ahogyan van, és ha ez megnehezíti a külügyi helyzetet s a jó viszonyt szomszédainkkal — ami ismét csak igaz — akkor az nem a mi militarizmusunk. Hiszen mindenki tudja, hogy a lefegyverzést teljesen végrehajtottuk. Ezzel a szerződéses kötelezettséggel szemben szomszédaink nemhogy csökkentették volna fegyveres erőiket, hanem azt egyre növelték és növelik.

— Azok az állítások tehát, mintha a mi antidemokratikus és militarista politikánk lenne az oka annak, hogy a szomszéd államokkal nem tudunk jó viszonyt létesíteni, amilyen alaptalanok, épp oly mértékben károsak az országra, mivel erősítik a szomszédállamokban netalán tényleg fennálló bizalmatlanságot ellenünk és fegyvert adnak azoknak a kezébe, akik a nyugati közvélemény előtt minket akarnak úgy feltüntetni, mintha mi lennénk az okai annak, hogy itt Középeurópában valódi megnyugvás még nem állott be.

— De az ilyen állítások még más irány-

ban is károsak, mert buzditásul szolgálnak azoknak a velletásoknak, amelyek a mi belügyeinkbe való beavatkozásra irányulnak. Veszedelemes utra térnek azok, akik ebben az irányban és szellemben kritizálják politikánkat, ezzel tudniillik elismerik a külhatalmaknak azt a jogát, hogy belügyeinkbe beavatkozzanak és arra, hogy belpolitikai változásokat tegyenek külpolitikai megegyezések előfeltételivé. És valóban, volt egy képviselő, aki ezt a tételt tényleg felállította. Szakács képviselő ur ugyanis jogosnak tüntette fel azt, hogy az utódállamok megállapítsák, milyen magyar kormánnyal akarnak megegyezni. Sajnálato- mat fejezhetem ki afelett, hogy ilyen kijelentés a nemzetgyűlésen egyáltalán elhangozhatott. A valóság az, hogy amely nemzet lemondana arról, hogy önmaga döntsön afelett, milyen kormány által kormányoztassa magát, ha ebbe beleszólást engedne a szomszéd államoknak, akkor ez a nemzet lemondana önmeghatározásának legelemibb követelményéről, annak az eldöntéséről, hogy ki legyen az állami hatalom letéteményese. Amely nemzet erről lemond, az önként törölné magát a szabad, a független nemzetek sorából, önként helyezné magát idegen befolyás, idegen uralom alá. De az ilyen nemzet magatartása még többet jelent. Amely nemzetben ilyen gondolatok talajt találnak, az a nemzet a feloszlás útján van, mert hiszen nyilvánvaló, hogy ha a pártok, pártvezérek jogosnak tartanak, hogy a külhatalmak ingerenciát gyakoroljanak a kormányok létesítésére, ezzel magától adódnék az is, hogy a pártvezérek érintkezést és támaszt keresnének a szomszéd hatalmaknál. Hogy ilyen felfogások a gyakorlatban milyen eredményre vezetnek, arra vannak történelmi példák. Utalok arra, hogy a lengyel nemzet, amelynek mostani fényes nemzeti újjáéledését a magyar nemzet osztatlan szimpátiája kíséri, történetének egy szomorú korszakában, a XVIII. században példáját adta annak, hogy a különböző pártok különböző szomszéd hatalmaknál kerestek támaszt; az eredmény az ország felosztása volt.

Magyarország viszonya az utódállamokhoz.

— Természetesen a nyugati nemzetekkel a megértés sokkal könnyebb is volt. Hiszen ezekhez a nemzetekhez régi idő óta szimpátia fűzi a magyar nemzetet. Ezeket a szimpátiákat a háború nem tudta megszüntetni, sőt még a béke sem, annál kevésbé, mert hiszen a nemzetek között és közöttünk voltaképpen soha semmi közvetlen érdekellentét nem volt. Most pedig közülök egyesekhez egyenesen az érdekek azonossága fűz.

— Természetesen sokszorosan nehezebb megtalálni a közeledés útját a szomszéd nemzetekkel. Hogy a feladat mégsem megoldhatóan, arra példa az Ausztriával való viszonyunk.

— A többi szomszédállammal ez az ut kétségtelenül sokkal nehezebb és fáradtságosabb, mert hiszen a nehéz kérdések nagy tömege vár megoldásra és rendezésre. Amint a t. Nemzetgyűlés tudja, mi valamennyi szomszéd államnak már ismétellen felkináltuk azt, hogy nemcsak a gazdasági, hanem az összes közöttünk rendezésre váró kérdéseket megtárgyaljuk és rendezzük. Romániával és Szerbiával szemben azonban még tárgyalásokhoz sem tudtunk jutni.

— Csehországgal annyiban tovább jutottunk, hogy több irányban voltak tárgyalásaink, amelyek bizonyos eredményre is vezettek.

— Ezzel szemben, sajnálatosan, éppen azokban a kérdésekben, amelyek a politikai viszony megjavítása szempontjából a leglényegesebbek, eddig részben még a tárgyalási alapot nem sikerült megtalálnunk, más részüket viszont pedig még a tárgyalás anyagába sem sikerült felvételni.

Az első csoportba tartoznak az állampolgárság és a tisztviselői nyugdíj kérdése.

— Eddig még csak a tárgyalás anyagába sem sikerült felvételünk a minden szomszéd államhoz való viszonyunkban leglényegesebb és döntő jelentőségű kisebbségi kérdést. Ennek a kérdésnek a tárgyalás elől való eddigi merev és teljes elzárkózását mutatja, hogy a másik részről eddig a felelős politika terén az igazi politikai közeledésre nem mutatkozott akarat. Mert hiszen nem lehet kétség abban, hogy a lelkek megnyugvása s az igazán békés, jó viszony a szomszéd nemzetekkel csak akkor lesz lehetséges, ha a magyar nemzet nyugodt lehet abban, hogy idegen uralom alá jutott véreink gazdasági és kulturális léte és fejlődése teljesen biztosítva van.

A magyar kölcsönügy.

— Ilyen halasztást nem tűrő kérdés a mi kölcsönünk, illetve a zálogjogok felfüggesztésének a kérdése, amelynek mielőbbi megoldása előfeltétele gazdasági és pénzügyi életünk sértetlen fennmaradásának. Remélem, hogy a szomszéd államok kormányai is be fogják látni, hogy saját legfontosabb gazdasági érdekeik is azt kívánják, hogy a magyar gazdasági élet e kölcsön révén szilárd alapokat nyerjen.

Egyes nyilvánosságra jutott kijelentésekből azt látom, hogy a cseh-szlovák kormány immár eljutott ehhez a meggyőződéshez és remélni akarom, hogy a nyugati hatalmaknak, amelyek meggyőződtek arról, hogy Közép-Európa szanálásaához kölcsönügyünk mielőbbi megoldása szükséges, fel fogják használni befolyásukat szomszédainknál arra, hogy a gazdasági kérdést gazdasági szempontból ítéljék meg s a kérdés sürgős megoldása elé ne gördítsenek akadályokat. A

magyar nemzet e tekintetben jogos várakozással tekinthet a nyugati nemzetekre. N Közép-Európa szanálása érdekében megtett azt, ami rajtunk állott.

Meghiúsult betörés Mosoiu miniszter lakásán

A miniszter inasa legyűrte a sötétben elbújt betörőt.

Mosoiu közlekedésügyi miniszternek ke- lemetlen látogatója akadt egy betörő szem- lyében, aki azzal a szándékkal hatolt be miniszter bukaresti házába, hogy távollétébe zavartalanul operálhasson és a lakást kifossza.

A betörésről, amely a miniszter szolgál- nak ébersége és szerencsés véletlen folytán meghiúsult, a következő részleteink vannak. Dobre István szobainas éppen a vacsorához terített és minthogy még egy- és másra szü- sége volt, fel kellett mennie a padlásra. Amir- már a padláson van és a sötétben kutat szükséges holmik után, egyszerre érzi, hogy valaki erősen átkarolja térdét és nem akarja tovább engedni. Segítségért kiáltott, de nem volt otthon senki. A félelem és a veszély ol- erőt kölcsönzött a különben vézna inas- nak, hogy hosszas küzdelem után siker- rült kiszabadulni a betörő vasmarkai- ból.

— Lerohant a padlásról, gyorsan fegy- vert vett magához és újból felmászott a padlásra. Itt valóságos halálra menő har- c fejlődött ki az inas és a betörő között, amely a betörő teljes legyűrésével végződött. Az így ártalmatlanná tett betörőt az od- a hivott hatodik kerületi rendőrség őrizet- vette és minthogy súlyosabb természetű se- rülést szenvedett, a Coltea kórházba szállí- ták ápolás végett.

A rendőrség csak sebeinek bekötözés- után tudta kihallgatni a tettest, akiről meg- állapította, hogy Nae Dumitrescunak hívják. Eddig mint zsebtolvaj volt a bukaresti ren- dőrség előtt ismert, azonban úgy látszik, hogy most akarta a betörő pályáját megkezdni. Az első lépés kudarcot vallott.

* BLUM HARISNYÁI A LEGJOBBAK

* Kedden, csütörtökön, pénteken dé- előtt 8—10-ig, délután 2—4-ig maradék vásárt tart fél árban a Körösparti Áruház.

Az Atlantic nyári mozi kabarett estéje

csak egy napig — pénteken

Kökény Ilona
Mészáros Giza
Szűcs Nelli
Sarkadi Aladár
Harsányi Rezső
Gonda József

Budapesti
művészek
együttes
felleptével

Kezdeté 9-kor. Új műsor!

Óriási áresés női kalapokban.

Egydiszített lószőr kalap 185 L

Klein Simon cégnél

Nagy Sándor-utca 1. sz.

Fölhívom a hölgyek és masamód- nők figyelmét, hogy a Klein-féle kalapgyár 3 nap alatti a legszebb és legdivatosabb formákra alakít.

Dr Tatu Miklóst visszahelyezték állásába.

Nem volt ok a felfüggesztésre.

A múlt év októberében dr Tatu Miklós a város gazdasági tanácsosát a belügyminiszter felfüggesztette állásától és királyi dekretummal Jónás Demetert nevezte ki helyére. Az elmozdított tanácsos akkor több nyilatkozott és hangoztatta, hogy ártnak, minden jogalap nélkül történt a felfüggesztése, mert semmi olyat nem követett el, ami csak egyszerű fegyelmi eljárást indokolhatott volna maga után.

Dr Tatu Miklós a törvényben előírt 15 nap határidőn belül felebbezéssel élt. A felebbezésben ugyanazokat fejtette ki, amiket a közléseiben hangoztatott.

A felebbezésre tegnap érkezett meg a miniszter döntése, mely dr Tatu Miklóst visszahelyezi a gazdasági tanácsosi állásába az indoklással, hogy az elmozdított

tisztviselő tényleg semmi olyat nem követett el, amiért a felfüggesztést érdemelné.

A miniszter határozata érdekes helyzetet teremt a városházán. Dr Tatu Miklós helyét Jónás Demeter dekretum alapján foglalta el és most, alig néhány hónapi működés után vissza kell vonulnia.

Dr Tatu Miklós — amint munkatársunknak kijelentette — határozottan ragaszkodik a miniszter újabb határozatának végrehajtásához és meg is van minden reménye arra, hogy a határozatnak érvényt is fognak szerezni.

Peter Julian prefektus, amint a belügyminiszter döntését kézhez kapta, sürgőnyleg kért intézkedést, hogy a helyzetet rövidesen tisztázhassa. Dr Tatu néhány napon belül foglalja el hivatalát.

A város veszi át színház felszerelését?

Küldöttség a prefektusnál.

Röviden megírtuk tegnap, hogy a színház bizottság szerda délután ülést tartott, ezen Parlagi Lajos működése elismerésének mentálisaképpen elhatározták, hogy a színház tartozásának redukálására irányuló kérelmét a bizottság terjesztik fel a tanácshoz. Parlagi Lajosnak letárgyalása után ismét szóba került a színház felszerelésének kérdése. A bíróság hosszabb vita után újból kimondta, hogy a díszletek, ruhatár és egyéb felszerelés város által való átvételét szükségesnek tartja és ilyen értelemben átiratot intéz a tanácsnak. A felszerelés megvételéhez momentán szükséges 800 ezer leut a város a köznevelési ügyosztály egyik alapjából gondolja beszerezni, mely alapot később számolnának el. A város azonban a belügyminiszter jóváhagyása nélkül semmiféle befektetést nem tehet, ezért a bizottság, a dolog sürgetésére való tekintettel, bizottságot küldött Peter Julian prefektushoz, hogy a megvételhez adja hozzájárulását és a belügyminiszter jóváhagyását sürgetse ki. A bizottság tagjai: Marcus István, dr Popper Ákos és Tuti György voltak a tagjai, a város részéről pedig dr Vostinár János főjegyző és Beck Aladár pénzügyi tanácsos.

A küldöttség tegnap délelőtt jelent meg a prefektusnál, ahol a város képviselői a színház felépítésére hivatkozva kérte, hogy a prefektus a színház-bizottság akcióját támogassa. A prefektus a legrosszabb menőre hangoztatta és megígérte, hogy a bizottság segítségére lesz.

A prefektussal történt megbeszélés után megérkezett Marcus István, a színház-bizottság új elnökét, van-e remény arra, hogy a díszleteket a város tényleg átvegye. Marcus István kijelentette, hogy a jószándék a város vezetésében meg van, kérdés azonban, hogy a sürgőssé vált ügy sorsa a minisztériumban eldől-e olyan gyorsan, mint az szükséges volna. Az átvételhez szükséges pénzösszeg előteremtéséről a bizottság eddig semmi bizonyosat nem tud, de meg van a kellő fedezet.

Parlagi Lajos kijelentése szerint most nem ő, hanem dr Fischer József, közigazgatási ügyvéd diszponál a felszerelés fölött, hogy a várossal bekövetkező tárgyalás már részt sem vehet.

Mindenesetre érdekes a színházkérdésbeállott, illetve felújított fordulat, mely a bizottság és a város között a tárgyalások és a belügyminiszter esetleges jóváhagyásának megvárakoztatása huzamosabb ideig fog tartani, mint amennyi a szervezkedő és az előmunkálathoz szükséges. A végző új irányítás rendelkezésére áll, aminek hét alatt Gróf Lászlónak bizonyosat tudnia, hogy ezekkel a díszletekkel, vagy a helyről vásárolandó felszereléssel kezdje-e a szezon?

A kormány még nem jelenti az államot

A magyar királyi Kuria rendkívül érdekes döntése.

(Budapesti tudósítónktól.) A Kuria legutóbbi ülésén érdekes elvi jelentőségű határozatot hozott. A magyaróvári közszékházán az egyik tisztviselő haragosan kifakadt a gabonakirendeltség két előadója, két csendőr és több tisztviselő előtt a kormány ellen. „Az összes minisztériumok gazemberekből állanak, mindnyájan megbízhatatlan alakok” — mondotta a tisztviselő. E kijelentés miatt izgatás bűntette címén megindult az eljárás. Az elsőfoku bíróság fölmentette a vádlottat. A bíróság megokolása szerint az izgatás lényeges előfeltétele az, hogy a tettes a társadalom egyik osztályát igazságtalansággal gyűlöltre a másik ellen. A jelen esetben azonban a vádbeli kijelentések közigazgatási egyének ellen intéztettek ugyanúgy közigazgatási közhivatalnokok ellen és így a bűncselekmény meg nem állapítható.

Igaz ugyan — mondotta az elsőfoku ítélet — hogy az inkriminált sértés az összes minisztériumot, vagyis a kormányt, tehát magát az államot érte, tehát a vádlott a meggyalázó kifejezéseket a magyar állam és magyar nemzet ellen is használta, azonban az nem izgatás, hanem az állami és társadalmi rend elleni vétség képez, miért is, a vádlottat ebben mondotta ki bűnösnek a bíróság. A Kuria ez alól a vád alól is fölmentette a vádlottat, még pedig a következő megokolással: Igaz ugyan, hogy a minisztériumok és a felelős kormány a magyar állam alkotmányos intézményei, ámde ezen intézmények még nem jelentik magát az államot vagy a nemzetet, amelynek csak szervei. Különben is a vádlott nem ezeket az intézményeket, hanem mindazon egyéneket gyallázta, akik mint közhivatalnokok a minisztériumokban alkalmazva vannak és akik az államtól teljesen önálló fizikai és erkölcsi életet élnek. A meggyalázás tehát ezek ellen a közhivatalnokok ellen irányul és azokat érte és nem a magyar államot és magyar nemzetet. A vádlott cselekménye tehát fölhatalmazásra induló nyilvános becsületsértés tényálladékát meríti ki, de mert a pör megindítására fölhatalmazás nem adatott, ilyen címen bírói eljárásnak helye nincs.

1-es vagy 2-ös számú

páncél-kasszát

megvételre keresünk.

Forrocomerciala S. A.

Română — Oradea-Mare, Nagypiac tér 11/a szám.

Bratianu a jóvátétel érdekében járt a külföldön.

Elítéli a román sajtó magatartását. A Népliga kiküldöttei Romániában.

Bukarestből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter tegnap este félnyolc órakor érkezett vissza Bukarestbe külföldi útjáról Eftimiu Antonescu és Constantinescu Tankréd kíséretében. Az északi pályaudvaron a kormány Bukarestben időző tagjai és a sajtó képviselői várták.

Bratianu Vintila a sajtó képviselői előtt sajnálatát fejezte ki a román lapoknak a pénzügyminiszter utazásával kapcsolatban tanúsított magatartásáról, de kijelentette azt is,

hogy nem is volt szándékában a külföldön kölcsönt szerezni, mert utazásának kizárólagos célja a jóvátételből Romániának járó rész ügyében folytatandó tárgyalások voltak.

Mindazok a tudósítások, amelyeket a sajtó a megszervezendő kölcsönnel kapcsolatban közölt, nem fedik a valóságot.

Szerinte minden remény meg van arra, hogy Romániának ez irányú kívánságait teljesíteni is fogják. A külföldet felvilágosította arról, hogy Romániában a belpolitikai és gazdasági helyzet teljesen konszolidált. Ismertette, hogy rendes költségvetéssel dolgozunk és minden igyekezetünk arra irányul, hogy külföldi adósságainkat csökkentjük. A pénzügyminiszter meg van elégedve a külföld magatartásával és hangsúlyozza, hogy az ország közgazdasági presztízse az utóbbi időben erősen megnövekedett a külföldön. Azt tapasztalta, hogy a külföld hajlandó Romániával együtt működni az ország talpraállítása érdekében, azonban a külföld bizalma Romániától meg kívánja azt, hogy ne egy párt vagy ember képviselje az ország presztízst, hanem a román nép teljes bizalmát élvező képviselő.

Ma minisztertanács volt, amelyen Bratianu Vintila jelentést tett külföldi tapasztalatairól.

Holnap a fővárosba érkezik a Népliga három kiküldöttje az itteni viszonyok tanulmányozása céljából.

Kenyérinség fenyegeti Nagyváradot.

Pékek küldöttsége a prefektusnál.

A nagyváradai sütőiparosok tegnap délelőtt küldöttségileg keresték fel Peter Julian prefektust, akit a jelenleg érvényben levő kenyér-árak módosítására kértek. Előadták, hogy a július 15-én életbeléptetett miniszteri rendelet következtében, amely a barnakenyér árát 5 leuban, a nullás lisztből készült kenyér pedig 10 50 leuban állapítja meg, a barnakenyér előállításához a lisztet megfelelő áron beszerezni nem tudják és így a szükséglet nem tudják kielégíteni. Ma az a helyzet, hogy barnakenyér alig lehet kapni a pékeknek, amit természetesen a szegényebb néposztály érez meg legjobban, amelynek módjában nem áll drága fehérkenyér vásárolni.

A küldöttség kérte a prefektust, hogy változtassa meg az árakat olyan formán, hogy a barna kenyér árát 1 leuval, vagy 1 leu 50 banival emelje és a fehér kenyérét viszont 1—2 leuval szállítsa le. Szerintük ilyen módon lehetővé válik nagyobb kontingens barna kenyérhez szükséges liszt beszerzése és sütése.

A prefektus kijelentette a küldöttségnek, hogy a miniszteri rendelet megváltoztatása nem áll módjában, azonban távirati úton informálni fogja a minisztériumot a helyzetről és illetékes helyre juttatja a kenyérsütő iparosok kérését.

x Minden urnő és urleány megtalálja a mit keres; olyan nagy választék van szövetekben, selymekben és vászonban a Rimanóczy utcán KERTESZ reklám női divat-üzletében, ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Az új maximális árak.

Ma lépnek életbe.

Nagyvárad város tanácsa a spekulációs üzelmek megfékezésére vonatkozó törvény alapján, 1923 július 20-iki hatállyal Nagyvárad város területén a következő maximális árakat lépteti életbe:

Tej és tejtermékek: 1 liter tehéntej 4, 1 kg tehéntej 12, 1 kg juhgomolya 20, 1 liter tejfel 20, 1 kg juhtúró 22, 1 liter falusi vaj 36 leu.

Liszt és kenyérárak: Egységes barna kenyérliszt 5, egységes barna kenyér 5, I. rendű főzöliszt 9-50, nullás liszt 10-50 leu.

Zöldségfélék: 1 csomó (6 db) zöldhagyma 1, 1 csomó (6 db) foghagyma 1, 1 db főzötök 3-5, 1 kg zöldbab 4-5, 1 fő nyári káposzta 4-5, 1 kg új burgonya 3, 1 db olasz káposzta 1, 1 db kalarábé 50-1, 1 db zöldpaprika 50-1, 1 csomó zöldpetrezselyem 50-1, 1 db uborka 1-2, 1 kg körte 10-15, 1 kg alma 5-6, 1 db barack nagyság szerint 5-50 leu.

Baromfiárak: 1 db tyúk 30-40, 1 pár csirke nagyság szerint 30-40 leu.

Húsárak: 1 kg. máj, szív, tüdő 8, 1 kg. marhahús 25 dk. csonttal 20, 1 kg. borjúhús 25 dk. csonttal 22, 1 kg. sertéshús I. oszt. 30, másodosztályú 28, 1 kg. disznózsir 65 leu.

Vendéglői árak: Husleves I. 2-, II. 1-50, III. 1, főtt marhahús mártással 9-, 8-50, 7-50, főzelék marhahús feltéttel 9-, 8-50, 8-50, főzelék 6-, 5-, 4-50, főzelék sertés feltéttel 11-, 10-, 9-, borjú paprikás 10-, 7-50, 6-50, marha tokány 8-, 7-, 6- bani.

Sülttek: 200 gr. marhasült I. 10-, II. 8-50, III. 7-50, 200 gr. borjúsült 11-, 10-, 8-, 150 gr. tészta 7-, 6-, 5- leu.

A vendéglők kötelesek maximális árban a fent megjelölt ételeket délután 3 óráig, illetve este 10 óráig kiszolgáltatni.

Kávéházi árak: Kávé fölél I. 4-50, II. 4-, III. 3-50, köztisztviselőknél és tisztéknek 4-, 3-50, 1 pohár tej cukorral 3-, 2-50, 2-, köztisztviselőknél és tisztéknek 2-50, 2-, 1 darab kalács 1-50, 1-, 1-, 1 darab sütemény 4-, 3-50, 3- leu.

A vendéglőkben, kávéházakban és cukrászdákban árusított másnemű élelmiszerek ára a tulajdonosok által úgy állapítandó meg, hogy a beszerzési árhoz a felmerült költségek hozzáadásával legfeljebb 30 százalékos haszon számítható.

Az itt megállapított hatósági árakban az állami és községi adó bebefoglaltatik.

A maximális árhoz kiszolgálásért díj nem számítható. A vendéglősök, kávéosok, cukrászok és mindennemű élelmiszerárusok kötelesek a maximális árakra vonatkozó táblázatot a közönség által jól látható helyre kifüggeszteni.

Köztisztviselők és tiszték a vendéglőkben, kávéházakban és cukrászdákban az itt megállapított ár engedményen kívül más kedvezményben nem részesülnek.

A maximális árak túllépése a spekulációs törvény alapján büntetettetik.

Jelen ármegállapítás ellen a közzétételtől számított 10 napon belül a kereskedelemügyi miniszterhez címzendő felelőbeszédnek van helye.

A maximális árakra vonatkozó előző rendelkezések hatályon kívül helyeztetnek.

Üzletbezárással tüntetnek a regáti kereskedők.

Állásfoglalás az uzsoratórvény ellen.

Konstanca, július 19. Sassu kereskedelemügyi miniszter hivatalos teendőinek elvégzése céljából tegnap Konstancában tartózkodott. A konstancai kereskedők ezt jó alkalomnak találták, hogy tüntessenek az uzsoratórvény ellen, mert tizenkét ottani kereskedő ellen az ügyészség az új törvény alapján eljárást indított. Ügyük tárgyalása holnapra volt kitűzve. Ezért hírtelenben nagygyűlést toboroztak össze az egyik ottani mozgóképszínház helyiségébe, ahol a szónokok elkeseredett szavakban keltek ki az uzsoratórvény, főként pedig annak alkalmazása ellen.

A gyűlés végül is elhatározta, hogy tüntetni fog a törvény alkalmazása miatt a bíróság épülete előtt, de elhatározta azt is, hogy küldöttséget meneszt Sassu miniszterhez.

Igy is történt, Sassu miniszter fogadta a kereskedők küldöttségét, meghallgatta panaszait és azután kijelentette, hogy a törvény jogerővel bír és ő annak rendelkezései ellen mit sem tehet.

Sassu miniszter válasza végleg elkeserítette a kereskedőket, akik még a tegnap délelőtti folyamán elhatározták, hogy bezárják üzleteiket. S a határozatot rögtön végre is hajtották: tegnap délelőtt tizenkét órakor valamennyi konstancai kereskedő bezárta üzletét. Az üzletek ma is zárva voltak.

Galac, július 19. A spekulációs törvény értelmében több itteni kereskedőt súlyosan el-

ítéltek. A kereskedők a sérelmes ítéletek ellen tiltakoztak egy nagygyűlésen, amelyen elhatározták, hogy egy félnapos demonstratív sztrájkot rendeznek. Tegnap délelőtt egy galaci kereskedő sem nyitott ki. A galaci kereskedők tiltakozó memorandummal fordultak a kormányhoz is.

HIREK

Asszonyok.

Nekem már ugyis mindegy. Nem tekintek emberszámba a Galamb utcában, ahol nem galamblekűek az asszonyok és talán nem is mehetnék még egyszer arra a tájékra, ujjal mutogatnának rám a gyerekek, mert egy kocsiában ültem Bartos Sándorra! Igaz, hogy ő csak a kisülésre kapaszkodott fel, de ugyl átszik, ön, kedves feketehajú meztlábas polgártársom, nem tekint a nianaszokat, bűnrészeseinek tartott engem is, mert a kezéből kivágódó kvarcdarab, amit a járda mellől szedett föl, gondolkodás és válogatás nélkül, a fejemnek szaladt. Pontosan a balszemem és az orresontom közé. Ön azt bizonyára nem látta polgártársom, mert a detektív már vitte az őrszoba felé, nem azért, mert engem talált a kövel, hanem be-törte a kocsni lámpását is. Nekem az ön sor-sát csak később beszélték el, mert én a Bartos Sándor szemén kívül, akkor nem láttam egyebet, talán az arcomon sem éreztem mind-járt a kődobás okozta zöld folt sajgását. Bartos Sándor szemét láttam csak, melynek re-benő kékjében az üldözött vad rémülete vi-b-rált, mikor torpanó inakkal, zihálva már nem tud a puská eől menekülni.

Ez a szem mélyén bentülő félelem még akkor sem tűnt el, még akkor sem változott át a tekintet diadalmaskodó nyugodtsága, mikor rendőrsuronyok és puskagyak meredtek előre, visszakergetve a lázongó tömeget. Azt hiszem, ebbe a szembe soha sem fog visszaköltözni a gondtalan nézés, a retentő két nap örökre belepréselte a zavart és a pupillák talán soha többé nem pihen-nek meg.

És körül! Körül a négyszögletes, gyepes téren az asszonyok hada. Apró, hisztérikus sikolyok és minduntalan felcsap a rekedt kiáltás: „Gyilkos, gyilkos”. Valóságos zendülés, egy utca zendülése. Férfiak is állanak már itt-ott, most jöttek munkából, vállukon fűrés, kapa. Ők meg passzívok, az asszony-népség túltengő temperamentuma uralja a terepet. Ilyen lehetett az az asszonyi csapat, amely a Tuillériák rózsás selyem tapétáit leszakgatták és seprűnyelekké törte össze XV. Lajos rokokó bútorait.

Különösen egy viszi a szót. Kendője lecsúszott, nyakába lóg kibomlott haja. — Ő a legöregebb, de legagresszívebb is, szinte tajtékzik a dühtől, amiatt tüzei társnői:

— A rendőrség összejátszik a gyilkosokkal, nem kell hagyni, asszonyok!

A temédek külvárosi gyerek pedig sportol. Ordít állandóan. Nem meggyőződés-sel csinálja, még csak nem is kis pajtásnő-jüket sajnálja. Röhögve szaladnak szét a rendőr szavára, de torkuk be nem áll:

— Gyilkos, gyilkos!

A kis fehér koporsót beemelik a nagy fekete halottas kocsi. Két konflis detektív-ekkel tele. A mostohaanya nem mutatko-zik, Bartos Sándor felkapaszkodik az egyik kocsira, kíséri gyermeke koporsóját. Ekkor indul meg a közápor. A detektívek, rend-őrök nagynehezen csinálnak rendet. A ko-csik lassan megindulnak. Bartos Sándor, negyvenkét éves városi szolga pedig a kis-ülésen viszi két szemét, amelyeket örökre bizonytalanná tett a szörnyű vád... (—)

* Nagyváradiak a baptisták világkonferenciáján. Stockholmban e hó 21-27 nap-jain tartják meg a baptisták világkonferenciáját, amelyen az öt világrész és 60 nemzet képviselőiben 3000 kiküldött fog részt venni. Az erdélyi baptistákat öt nagyvárad testvér: Darabont György, Szabó S., Lakatos L., Papp Károly és Molnár K. fogják képviselni.

* Pályázat három postamesteri állásra. A nagyvárad posta- és távirdafelügyelőse Biharmegye területén Jad (Jád) Abramuti Rieni községében megüresedett V. osztály postamesteri állásokra hirdet pályázatot. Pályázat beadásának határideje 1923. évi július hó 31. Feltételek a nagyvárad posta-távirdafelügyelőseknél tudhatók meg.

* Halálozás. Jónás Izidorné sz. Spitz Teréz, életének 60 ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, péntek délután 2 órakor lesz a Mészáros utca 2. sz. alatti gyászháztól.

* Az Aradi AC. a Kínizsi után a vidék legerősebb csapata lesz vasárnap Makkabea vendége. A Makkabea vasárnap legjobb összeállításban veszi fel a küzdelmet, hogy múlt heti irreális eredményét bizonyítsa. Az aradiaknak még nem látogors a társora és kiváló védelme van a szép játékot kedvelő közönség vasárnap meglegedetten távozhat majd a sporttérről. Ugyancsak vasárnapra írta ki a szövetség kerületi bajnoki athletikai versenyt, amelynek évek óta ezuttal először kerül eldöntésre. Játékok elővetelben „Lucullus” és Weisz Jenő cipőüzletében Zöldfa utca kaphatók.

* Elfogott vasuti fosztogatók. Érmihályfalván veszteglő vasuti kocsikat napok óta ismeretlen tettesek fosztogatták, ahonnan különböző deszka árukat vittek el. A detektívek nyomozása eddig nem vezetett eredményre. Kedden aztán megismételték ismeretlen fosztogatók dézsmáásukat nagymennyiségű bort, dohányt loptak. A csendőrségnek a detektívekkel karöltve rövid idő alatt sikerült a tetteseket kézre keríteni. Bogdan Alexandru vasuti raktárnok és több CFR tisztviselő személyében. Előreláthatólag még több letartóztatás várható.

— — — — Sumurun — — — —
— — — — Világ attrakció — — — —
— — — — Dorian-film — — — —
— — — — péntek, szombat, vasárnap — — — —
— — — — Dorian-Filmszínház — — — —

Igen jó minőségű

kötött női harisnya

minden színben

csak 26 Leu

„Hattyu” áruházban.

Sas-passage.

Hölgyek!!

A HÖFER-féle 2. számú bőrpor fehér, rózsas és krém színben, a legjobb arcápoló. Izzadság, kiütéseknél Höfer 3. számú salicylos bőrporát használja.

BERDACH JENŐ

DENTIST

Oradea-Mare, str. Reg. Ferdinand 6

Foghuzás	Lei 10—
Fogtömés	25—
Kaucsukba foglalt fog	50—
Fém korona	100—
Arany korona	300—

Fogsorok szájpaddal vagy anélkül, a gyökerek eltávolítása nélkül készülnek. Vidékiek 24 órán belül kielégítettnek!

Közgazdaság

Tőzsdei jelentések.

Budapest, július 19. A szerdai értékpapírpiacon forgalma eleinte csendes volt, alig néhány kötetet bonyolítottak le és az árfolyamok a tegnapi záróárak szintjén mozogtak. Később azonban a kereslet élénkebbé vált és az így kialakult szilárd irányzat az árfolyamokat fölfelé sodorta. Bécsi hírére ismét a favoritpapírok közé került, ami azonfelül fordult, de speciális okokból egyes ipari értékeket is szívesen vásároltak emelkedő árfolyamokon. Erős üzlet volt Novában, a fővárossal létrejött megállapodás következtében, a Telefon újabb tranzakció hírére ismét favoritpapírok közé került, ami azonban még a magas árfolyamnál is csak elvétve jelentkezett. A Szikra részvényekben megindult ármozgalomnak is folytatása várható, mert egy részvénycsoport pozícióharcot kezdett. A Ganz-Danubiusz 8 milliót árát az a körülmény indokolja, hogy a vállalat szerbiai gyáralapítása ügyében folytatott tárgyalások kedvező kilátással kecsegtetnek. A mezőhegyesi cukor, az Oceán, a zabolai is keresettek voltak. A hivatalosan nem jegyzett értékek közül a Karancsberényi szén, a Bródi vagon, a Pannónia bőr és a Kéve-részvények iránt fokozódott az érdeklődés. A Foresta is tartotta a 32 000 koronás árszintet. A magánforgalom árfolyamai: Angol-Magyar Bank 42000, Földhitelbank 210000, Hazai Bank 108000, Hermes 27000, Magyar Hitel 290000, Ingatlanbank 90000, Leszámitoló 63000, Olasz Bank 24000, Merkur 11000, Osztrák Hitel 105000, Kereskedelmi Bank 520000, Lloyd Bank 12000, Lipótvárosi 8500, Pesti Hazai 980000 pénz, Borsod-miskolci 80000, Concordia 28000, Első Budapesti 70000, Viktória 130000, Back Maom, 62000, Borsodi Szén 220000, Általános közsén 1050000, Salgó 335000, Urikányi 620000, Athenaeum 160000, Pallas 57000, Rigler 49000, Fegyér 710000, Ganz-Danubiusz 7800000, Ganz Villamossági 870000, Hofherr 105000, Kühner 55000, Láng 120000, Lipták 10500, Máv. 57000, Motor 58000, Vagon 70000, Roessemann 54000, Rima 88000, Schlick 77000, Teudloff 54000, Brassói 285000, Chinoin 38000, Égisz 21000, Izzó 330000, Spódium 146000, Felten 390000, Flóra 90000, Goldberger 51000, Haltenyésztő 22000, Hungária Műtrágya 195000, Cukor 1420000, Lámpa 128000, Auer 125000, Kender 40000, Östermelő 160000, Gumigyár 96000, Szalámi 27000, Vasútforgalmi 127000, Mezőgazdasági ipar 397000, Mezőhegyesi cukor 156000, Oceán 39000, Olajip. 68000, Phöbus 16000, Szikra 59000, Gutm. 145000, Hazai fa 95000, ichtig 7800, Ofa 220000, Szlavónia 54000, Nasici 760000, Viktória butor 8500, MFRT 135000, Atlantica 44000, Közuti 35000, Bur 12500, Levante 410000, Nova 110000, Államvasut 302000, Kéve 1800, Bródi vagon 70000, Foresta 22000, Pharmacia 3400, Ujpesti beton 2400, Kopeczky 3400, Winternitz 3200, Warnsdorf 1900, Pannónia bőr 26000, Cellini 3500, Budapesti bank 4200, Karancsberényi 14000. — Az esti forgalomban a realizálások miatt alacsonyabb árfolyamok kerültek felszínre, de az irányzat továbbra is szilárd, a hangulat bizakodó. Az esti árak: Salgó 330000, Államvasut 288000, Osztrák hitel 106000, Magyar hitel 282000, Közsén 1035000, Mezőhegyesi 155000, Georgia 395000, Telefon 60000, Szikra 60000, Déli vasut 63000, Cukor 1400000, Kereskedelmi bank 540000, Közuti 33000, Leszámitolóbank 60000, Mftr. 138000, Izzó 325000, Nagybányai 90000, Láng 118000, Nova 112000, Urikányi 640000, Karancsberényi 14000 korona.

A bécsi tőzsde. Bécsi tudósítónk távirja: A mai értéktőzsdén nyitáskor az irányzat szilárd volt. A szilárdság a bankértékek piacáról indult ki. A Hitel részvény mellett, mely iránt két angol bankkal való üzleti összeköttetésekről szóló hírek következtében élénk érdeklődés nyilvánult meg, a többi bankértékek is jelentékeny árfolyamemelkedésekre tettek szert. A bankértékekben mutatkozó hausse a berlini és a prágai értéktőzsdék eseményeivel tartják összefüggésben. A többi piacokon a hangulat nyugodtabb volt. Államvasut a két Hofherr-részvény és Villamossági részvények emelkedtek, míg a Déli Vasut elsőbbségi és magyar értékek, a magyar Hitel részvény kivételével, lanyhulásra hajlottak. A korlátpiacon petroleum értékek és Simmering és a legújabban bevezetett Linzi Villamosvasuti részvényekben volt élénkebb üzlet. Bankértékekben a szilárd irányzat a tőzsdei további folyamán is megmaradt, bár egyes értékek a felszínre jutott realizációs hajlam következtében nyitási árfolyamnyereségeiket elvesztették. Különösen Angolbank és Landerbank folytatták tovább áremelkedéseiket. A befektetési piacon az irányzat nem volt egységes. Záratkor az irányzat szilárd maradt.

Májusi járadék 1800, Osztr. kor. jár. 1400, Februári jár. 2950, Apr. járadék 70000, Magy. kor. jár. 60000, Magy. arany jár. 41000, Osztr. arany jár. 27000, Angol Osztr. Bk. 350000, Wien Bankver. 290000, Földhitelbank 555000, Osztrák Hitel 406500, Magyar Hitel 1031000, Depositenbank 108000, Landerbank 404000, Merkurbank 197000, Osztr. Magy. Bk. 330000, Wiener Komm. 9280, Wien Uniobank 500000, Cseh Uniobank 880000, Forgalmi bank 180000, Magyar Jelzálog 85000, Zivnostenska 885000, Angol Magyar bank 177990, Kompass 38000, Adria 1335000, Dunagőzhajó 2600000, Kassa Oderb. 545000, Államvasut 1095000, Délivasut 220000, Déliv. elsőbbs. 526000, Török sorsjegye 640000, Aussig Vegyip. 2010000, Klotild 280000, AEG. 154990, Egyes. Villamos 399000, Siemens Halske 223900, Alpesi bányá 856000, Felten 583000, Hutter Schrantz 465000, Krupp 491000, Poldikohó 1179000, Prágai Vas. 2250000, Rimamurány 320000, Fegyvergyár 112000, Kőburg 129500, Eszterg. Szászv. 860000, Északmagy. szén 1370000, Salgótarján 1195000, Magy. Ált. Kész. 4000000, Urikány 2090000, Veitscher 39500000, Brün Gépgyár 1170000, Osztr. Hofherr 145100, Magy. Hofherr 435090, Simmering 296000, Skoda 1178000, Galíciai bányá 268000, Horv. Szlav. Cukor 1480000, Magyar Cukor 5500000, Magyar Vasut for. 480000.

Semerit 329500, Fakereskedelmi 530000, Egyes. fa 108000.

Zürich július 19. Zárlat: Berlin 0001900, Amsterdam 22450, Newyork 571 50, London 2625—, Páris 3370—, Milánó 2465, Prága 1712 50 Budapest 006 00, Belgrád 610 00. Bukarest 295 00, Varsó 00045, Bécs 00080 75 bélyegzett 000—.

Bukarest, július 19. Zárlat. Devizák Páris 1135 London 893, Newyork 197—, Itália 840, Svájc 34—, Prága 585—, Wien 002835, Berlin 8 50 Budapest 240.

Budapest, jul. 19. Zárlat. (Hivatalos) Amsterdam 3525—3615, London 41225—42475, Milánó 389—499, Páris 528—548, Wien 1270—1370, Belgrád 96—100, Newyork 8990—9290, Varsó 710—790. Bukarest 4650, lei 4650—5050.

A budapesti értékpapírpiacon zárata

Budapest, július 19. Magyar Hit 271000, Osztrák Hit. 125000, Angol-Magyar 48500, Leszámit. 58000 Agrár 28000, Magyar-Olasz 27000 Aru és érték —, Hazai bank 88000, Salgótarjáni 318500, Rimamurányi 88000, Közuti 31000, Délivas. 59500, Államv. 27000, Hermes 24000 Ingatlanbank 98000 Forgalmibnk 34000 Kereskedelmibnk 559000, Bosnyák Agr. 38000, M. Ált. Takpénztár 58000, Hazai Takarékpénzt. 920000, Borsod-Miskolci gőzm. 75000, Concordia gőzm. 28500, Első budapesti gőzm. 64500, Gizella gőzmalom 37500, Hungária gőzmalom 442000, Beocsini 630000, Északm.-országi —, Eszt.-Szászvári 250000. Felsmagyarországi 300000, Drasche 130000, Magnezit 1200000, Ált. Kőszénbánya 925000, Urikány Zsilvölgyi 550000, Adr. 360000 Atlantic 37500, Levan 345000 Tröszt 62000 Csáky 29300 Fegyvergyár 620000, Ganz-Danub. 7175000, Ganz Villamossági 770000 Lang 105000, Lipták 17500, Schlick-Nichon 72000, Osztrák Gázizzófény 22000, Baróti 6800, Egyesült izzólámpa 315000, Guttman 150000, Klotild 71000, Magy. cukor 1235000, Östermelő 140000, Gumigyár 92000, Magyar vasut 125000, Nasici 690000, Neuschloss-Lichtig 7700, Országos fa 95000 Rábai olaj 66000, Slavoniai fa 47000, Angol bank —, Teudloff Dittrich 48000, Egyesült fa 27000, Wörner 23000, Lignum 33500, Zabolai 66000, Kereskedelmi és Hitel 62000, Egyes. Takarékpénzt. 60000, Rössemann 66000, Schuller 45000, Papiripar 34000, Boni 49000, Malomsoky —, Zentaroskányi 100000, Rézbánya 70000, Aegis 27000, Földhitelbank 22500, Merkurbank 190000, Merkurfa 11250, Viktória gőzmalom 6450, Oceán 105000, Pálfalvi üveg 29500 Koburg 37000 Danica 57000 Glob. 19750 Marosvásárhelyi petr. 38000, Belvárosi 17000, Györffy 38000, Flora —, Borsodi —, Műtrágya —, Karton —.

— A MÁV tarifaemelése. Az államvasutak kénytelenek a személyforgalomban a menetdíjakat 100 százalékkal, a podgyász és expresszáru viteldíjakat pedig 50 százalékkal felemelni. Az áruforgalomban az ezidő szerinti mutatózó üzleti hiány kiküszöbölésére csupán 50 százalékos lineáris tarifaemelést vettek tervbe. Minthogy azonban a tarifaemelések rendszerint az indokolt mértéket többszörösen meghaladó lökést szoktak adni a drágasági folyamatnak, az államvasutak ezuttal az áruforgalom nagyobb méretű megterhelésétől elállottak. Ez enyhébb elbánás hatása abban fog megnyilvánulni, hogy a legtöbb és a legfontosabb közlekedési és szükségleti cikkeknek a vasuti szállítási teljesítmények ellenértékeképpen sokkal kisebb százalékat fogják az áru értékének fuvardíj fejében beszédni, mint eddig. Így például 150 kilométer átlagos szállítási távolságra: Burgonya 67 eddig, a jövőben 1'4, cukor 16 eddig, a jövőben 1'3, puhafadeszka 7'8 eddig, a jövőben 3'4, friss káposzta 1'6 eddig, a jövőben 0'7, kenyérliszt 3'2 eddig, a jövőben 2'5, petróleum 6'8 eddig, a jövőben 4'9, szén 13'9 eddig, a jövőben 11'6, tej 2'7 eddig, a jövőben 1'9, tojás 2'8 eddig, a jövőben 1'6, zsír 1'— eddig, a jövőben 0'6.

Ezekből a számadatokból az elfogulatlan ítélő meg fogja állapítani azt a tényt, hogy

a magyar államvasutak még mai súlyos gazdasági helyzetükben sem tévesztik szem elől közgazdasági hivatásukat, jóllehet azok óriási összegek, amelyeket e hivatásukból folyólag áldoznak, talán elsősorban okoz ennek a hiánynak, amely üzleti mérlegükben jelentkezik. Végül megjegyezzük, hogy az államvasutak figyelemmel közgazdasági életünk nehéz helyzetére, az ezidő szerinti fennálló összes díjkezdvezményeket is változtatlanul fenntartják, amelyek keretében azonban természetesen az 50 százalékos lineáris díjemelés automatikusan érvényesülni fog.

Az új tarifaemelés folyó évi július 25-én lép életbe és részletei a „Vasuti közlekedési Közlemény” nek folyó hó 20. megjelenő rendkívüli számából lesznek közzétehetők.

DIVAT-LAPOK

LEGÚJABB SZÁMAI:

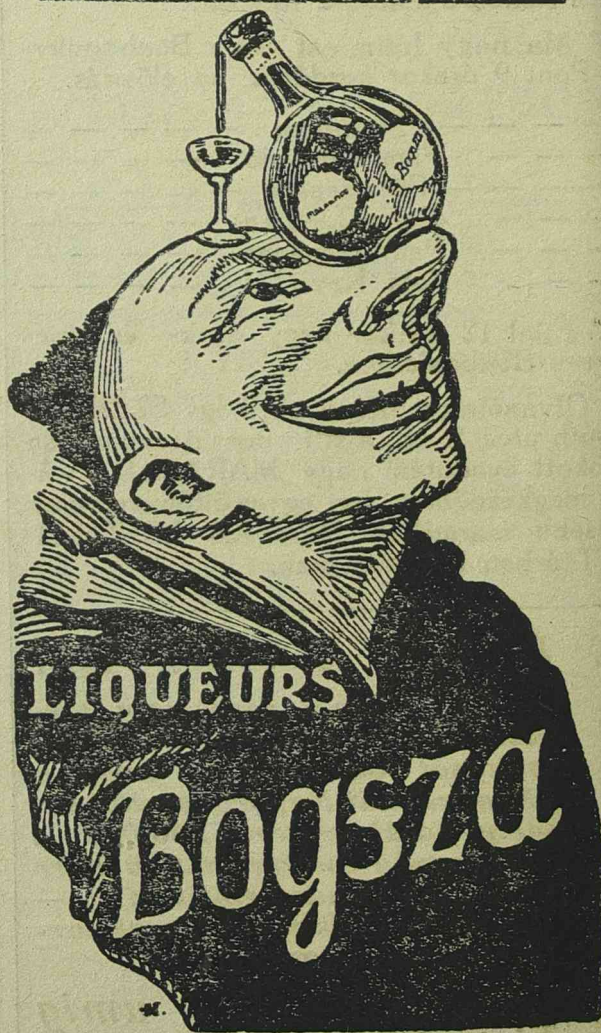
La Toilette Moderne
Star
Juno
Paris Album
London Styles
Confection Moderne
Confection Juno
Paris Confection
L'Enfant

megérkeztek a

Központi Újságyirodába.

Külön klasszist képvisel

SPORT

Egyetértés lett a bajnokcsapat.

Egyetértés—NAC 1:0.

Szerda este dőlt el ez évre a nagyváradi gó-bajnokság kérdése még pedig az egyetértés ambiciózus csapata javára, mely pályán legyőzve a NAC-ot, a szerda este két ponttal a bajnokság élére emelkedve a bajnoki címet a Törökcsapatától, amely így csak egy évig büszkesen viselte. A szerda esti bajnoki mérkőzés a NAC. több tartalékkal és észre sem véve egykedvűen játszott, míg az egyetértés mindenét belevette a küzdelembe. A NAC. technikában, játékszellemében klasszikus volt, de mindezt legyőzte az egyetértés elszánt akarása. A győztes gol az első félidőben Micsinai védhetlen lövéséből született, ez után az Egyetértés minden védelembe tömörítette s így képes megőrizni az 1:0 végeredményt. Elég jó volt Vasilescu.

NYILTTÉR.

HÁZIASSZONYOK!

Az idény beáltával ajánlunk befőttes üvegeket minden nagybajnokságban és formában, hólyagpapírt, párgát, továbbá csiszolt boros, likőrös és vizes poharakat; csiszolt virágáztatókat, üveg-, porcellán- és háztartási cikkeket.

KOMLÓS TESTVÉREK

Üveg, porcellán és háztartási cikkek nagyáruháza Oradea-Mare-Nagyvárad Köldfa-utca 13. TELEFON 3-72.

Egy operett története.

Regény a „Nagyváradi Napló”-nak.

Irta Zsoldos László.

101

Csakugyan, egy kitépett, terebélyes, lombosbükke bukencsüzt egyik hullám karaként a másikkra. Most apró kacsák siklottak közöttük, tehetetlen vergődéssel, sebesen az iszapos patak megdagadt hátán, csadarabok és zöld lombosátrak halálos átkísérére között. Megint egy óriási tölg, egy csoport szálfák, gallyak, törmelek, görgőző kőtömegek, ismét fák-fák, fák és gyönyörű egyenes fenyőudarak, mind egyre fokozódó irtózatos robogással egymásután bukkanva ki a titokzatos szobor alól, a villamos ivlámpa-fényben s egymásután surranva tovább a távoli társaságban, mint valami eszevesztetten rohanó kórtetési processzió.

— Szent Atyám, — kulcsolta össze a kezét Ollárné — hisz ez valóságos istenítélet. Hogy jut haza szegény Matyi ilyen rövid időben?

Az eső még mindig sűrűn szitált és Tera már ugyszólván megbabonázva szögezte magán a szemét a szilajul tomboló víz fölégre.

— A Cserna megáradt, — ez forgoit a fejében — a Cserna megáradt és ez törnyű vízroham végigsöpör a kocsit, a melyik az állomásról vezet ide. Vagy odább is ilyen magas volna a part, a milyen itten?

Összeráncolta a homlokát erőlködésében. hogy egyszeri arra jövele után vissza tudjon emlékezni rá, vajjon tölés vezet-e a fürdőbe a vasúttól a Cserna mentén, vagy pedig elöntheti-e valahol a víz a kocsit?

Hanem akárhogy próbálta is megfeszíteni az emlékezőtehetségét, erre az izgalom kérdésre nem birt határozott választ adni magának. Kapta magát, odatapogatódzott a homályban a csengőhöz, hogy behívja a szobaasszonyt; az bizonyosan megmondja. Csöngget, nem jön be senki. Kínéz az ajtón: a folyosó egészen kihalt s az ajtók előtt itt is egy pár cipő, ott is.

— Jézusom, hisz már éjszaka van! mozdította magában s valami különös félelem futott rajta végig. Hamar újra magára zárta az ajtót és meggyújtotta a villamos lámpát, mert úgy érezte, hogy nem jó sötétben.

— Már közeledik. Az Isten óvja meg minden bajtól!

A Cserna rémesen zugott s a hegedős felesége visszakönyökölt az ablakdeszkára. Odaát, a másik vendégfogadó éttermében a kivilágított tükörablak mögött nagyobb társaság pezsgőzött. Nemrég jöhettek, mert előbb, vacsora időn, Tera még nem látta őket. Leviszney, az öreg méltóságos is (A hitvány! A hitvány!) ott ült közöttük s épp most beszélhetett el valami csintalanságot a sárgahajú Eichner bárónénak, a mit a szép asszony, legalább úgy látszott, menten kacagva adott tovább a jobboldali szomszédjának, aki már háttal ült az ablaknak s így a kis muzsikuské nem láthatta az arcát; ámbar, ha látta volna, sem nagyon érdekelte volna.

— Milyen elegáns, — gondolta magában egy pillanatra megrebbenő titkos irigykedéssel a menyecske (Istenem, hisz ő neki oly szegényes ruháskái voltak ezen a fényűző fürdőhelyen!) ám a rákövetkező gondolata már újra az uráé volt:

— Istenem, ezek a rongyok itt milyen jókedvűek és szegény Matyi most hogy jön haza egyedül! Talán nem is evett, talán nem is evett egész nap!

(Folyt. köv.)

BIZTOS KERESKEDELT!!!

„KELET” hirdető Arad.

Egy közszükségleti tömegcikk gyártásához a már meglévő gyártási berendezésekhez egy finanszírozó társaságot keresetünk. — A befektetendő tőke biztosított. Esetleg a gyár eladó. Ajánlatok „Biztos megélhetés” jelige alatt Kelet Hirlapirodába Aradra intézendők.

Favágást

villamos körfűrészrel olcsón vállalkoz.

Kamuti Imre

electrotechnikus

Str. Alexandri (Teleki-u) 4. Simonyi cipőüzlet

Longines

7 nagy díj!

Elegáns
és pontos!

Pályázat.

A nagyváradi izr. hitközség fiúárva-házában a gondnoki állás betegség miatt megüresedett. Az állás azonnal betöltendő, miért is az elnökség ezúton felhívást bocsajt ki az állás betöltésére. Pályázhatnak elsősorban tanítók, kik vállalkoznak a gyermek gondos vallásos nevelésére, a háztartás vezetésére, pályázhatnak továbbá önálló nők is. A pályázatokhoz csatolandók a családi állapotra, illetve közlendők a korra vonatkozó okmányok az előbbi foglalkozásra vonatkozó adatok, esetleg bizonyítványok. A javadalmazás megegyezés szerint. Az írásbeli pályázatok folyó hó 24-ig dr. Bárdos Imre, árvaházi igazgatóhoz (Str. Regele Ferdinand 14. sz. a.) adandók be, ahol is a feltételek a hivatalos órák alatt megtudhatók. Nagyvárad, 1923 július hó 18. Az árvaház elnöksége.

25 mázsá

Maculatur

papír (legnagyobb részt nagyformájú román újság) napi áron alól eladó. Cím Központi Újságiroda

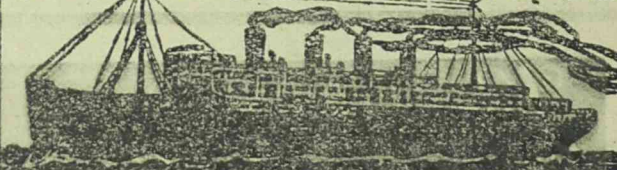
NEUMANN KÁROLY

TERMÉNYKERESKEDŐ

Parcul Traian Széchenyi-tér. Telefon 407

Vesz és elad mindenféle terményeket Állandó nagy készletet tart raktáron az összes terményekből a közönség rendelkezésére.

CL. GL. TRANSATLANTIQUE

Első és legnagyobb francia hajózársaság.

Luxusgőzösök New-York, Cuba, Mexicoba stb. Bukarest, Páris Havre utvonalon át.

LLOYD 1639

Vezérképviselőt Nagy-Románia részére

Adolf Salomon Fia

Bukarest, Strada Paris 14.

Legnagyobb kényelem, gyors utazás, kitűnő ellátás, elsőrangú kiszolgálás, külön kajüttök.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 1-50, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szócig 15 lei.

LEVELEZÉS.

Barna lány, 18 éves, színeszövevényeknek készítő Keres támogató és tanácsokkal ellátó barátot. Lev. leket „Hálás” jellegre a kiadóban. 5469

Intelligens fiatal és szép nő keresi egy olyan férfi társaságát, ki anyagi támogatni. — „Kisigényű” jellegre kéri leveleit a kiadóba.

Adás-Vétel

Ötszobás hallos, modern lakásnak olcsó házberrel, legjobb helyen, alcserelem hat vagy hét szobás, lehetőleg keres lakással. Megbeszélhető a Központi Üségirodában.

Pénzkölcsönöket váltótörvény vagy bűláblázásra, esetleg kezébiztosítókra azonnal folyósíthatunk. — Különböző butorozott szobák vannak. Pável-utca 5. 5493

Elegáns hintó, kitűnő állapotban, egy és két lóra, olajtergelyel, gumikerékkel eladó. Telek-utca 18. 3479

Szép egyszobás lakás átadó. Váradi Zsigmond-utca 39. 5482

Teherautó 3 tonrás Ad er gyártmány, vadonatúj eladó. Cim Kelet H- lapiroda Arad. 28

Gyárhelyiség eladó 500 négyzetméteres épülettel, 450 négyzetű területen Aradon. Cim Kelet H- lapiroda Arad. 29

Jó bizonyítvánnyal szakácsné állást keres vendéglőbe vagy nagy urhába, helyben vagy vidékre, Rimanóczy-utca 9. 5495

Állást nyer

Allandó alkalmazásban felveszek egy gépészt, ki a motorek kezeléséhez ért és házi javítást eszközölni tud. Bartha Árpád Sepsi-sz. ngyvögyv. 5466

Nagyváradai családokkal ismerős jó előadó, agilis, dolgozni szerető, intelligens emberek napi 3-400 lelt kereshetnek könnyű munkával. Cim a kiadóhivatalban.

Tanító, nőtlen, 6-8 gyermekhez ill-ik liceumtól lefelé, világi és héber tanításban járatos, azonban, esetleg ké öbbre is felvették. Ellátás és lakás biztosított. — Ajánlatok fizetési feltételekkel Fuchs Hermann Feheláu Bihar-megye címzendők. 5490

Irodista leány kezdő fizetéssel felvételt. Szombati megvárható. Írásbeli ajánlatokat igény megjelölésével Schwartz és Friedmannhoz adandók be Bross-utca 7. 5497

KÜLÖNFÉLE

Tűzfűszakmában és erdőkezelésben jártas fiatalember állást keres. Cimet a kiadóba kér. 5490

Intelligens asszony, ki csak németül beszél, főzni varni tud, állást keres gyermekekhez vagy magános személyhez. Cimet a kiadóhivatalba A. B. jellegre. 5486

Egy fiatal asszony, aki a háztartás minden ágában jártas, gazdasszony-nak menné egy kath. pap hához vagy egy megír-urhoz, vagy szükség esetén vidékre is. Érdeklődni Galamb-utca 6. 5487

Mérlegképes könyvelő, magyar, német román nyelvismerettel felmondatlan állását változtatná. Megkereséseket „Szesz-szokma” jellegre kiadóba kérék. 5483

Kétszobás lakást mellékhelyiséggel elcserelem egy szobás mellékhelyiséggel lakással. Nyul Józsefné Damjanica-utca 4.

Papirkereskedősegéd, ki a román, magyar nyelv-ve bíja, állást változtatná. — Megkereséseket „Munkaszerető” jellegre a kiadóba kér. 5494

Hitelesített

mérlegek

súlyok, űrmértékek továbbá épület- és butorvasalások nagy választékban

Stern József

vaskereskedőcégnél Zöldfa-utca 10 sz.

Perzsaszőnyeg

gyönyörű mintával, legjobb minőségű 3x4 méter 12 személyes evőeszköz és valódi ezüst dísz- tárgyak, bizományi áru sürgősen eladó

Sternberg-

nél Szt László-tér. Telefon 13-45.

Az „Építési és Telek- adásvételi Részvénytársaság” napi értesítője.

Intézeti helyiség: Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. értesítési idő: d. u. 4-6-ig Ingatlanok eladását elvállaljuk, ingatlanok adás-vételét közvetítjük. Házak kezelését elvállaljuk. 24 százalékra elvállaljuk magánpénz- zekkihelyezését. — Köl- csönöket jelzálogra beke- belezésre, kézzálogra megszerzünk.

Eladó ingatlanok: Csengeri-utca 25. számú ház kisebbik része. — Szacsavay-utcán ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. — Kereszt-utca 9. sz. nagy bérház több részben is eladó. — Kertész-utca 12-a több lakással, kerttel. — Széles-utca 1. szám. A régi vashidral szemben, elő- nyös vételi feltételek. — Heltai-utca 6. sz. több lakással. — Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. — Veencepart nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségnek, ipar- telepnek nagyon alkalmas. Kolozsvári-utcán bérház fűszerüzlettel, modern lakásokkal. Lukács György- utca 42. sz. ház több lakással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. — Kálvária-utcán gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. fél-emeletes épület több lakással. — Kálvária-utca 34. sz. ház, 3 darab 1 szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vételár egyharmad része rajta mar- radhat. — Kálvária-utca 54. sz. 5 lakással, nagy telekkel. — Szálloda- na, vállalatnak alkalmas

16 szoba és mellékhelyisé- geiből és egy önálló lakás- ból álló kettős épület gyö- nyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. — Lipót-utca 1. alatti ház. Alsó-Nilg-sztelep 100-16. ház, 8 lakással eladó. — S öllös-utca 22. sz. a. 1 üzlet, 2 szoba, előszoba, 3 darab 1 szobás lakás, istálló 8 lóra, magtár és pince. — Uri-utcán 8 drb 1 szobás lakással, nagy műhely. — Körsoldalon Török-zugban Ötvös Mi- hály-féle szőlő. — Ipar- telep. 1/2 emeletes tágas nagy műhellyel, muakás- házakkal, 2 hold kiterje- désben. — Templom utca 19. alatti ház 5 lakással, istállóal. — Teleki utca bérház üzlettel, több la- kással. — Szacsavay-utca 68. alatti bérház 15 la- kással egy lakás átadó) Kismagva-utca 27. ház átadó lakással. — Dobr n 2 hold szőlő, 5 hold erdő, 5 hold föld, 2 ház 220.000 leiert eladó. — Fugvivá- sárhelyen 3 hold szőlő eladó. — Tenkei járásban évek óta fennálló, kitűnő fűszer- és vasüzlet, kor- láltan italmérés, kávéház, faraktár lakással átadó. — Teleki-utca 9. alatti bér- házban tágas pince és raktárhelyiség bérbeadó. Ujváros 2 utcára nyíló emeletes bér-palota 11 szép modern lakással. Nagyszalontán 1 holdas nagy telek, uri szép lakás- sal, iroda helyiségekkel, színekkel, bármely ipar- telepnek alkalmas. Kiadó la- á-ok, újváros 2 szoba, konyha. Nilgesz- telepen 1 szoba, konyha (35000 lei kamatme tes kölcsön ellenében, bér- fizetés nélkül) Ezenkívül sok ház eladó. Eladó házat, vagy üzletet, kihelye- zendő pénzt jelentse be intézetünknek.

Özv. Petri Árpádné szerészeti üzletében Regele Ferdinand sz. újból megnyitott

Ékszerész és órász üzlet hol ismét mint ré- olcsón fogok árusít. Órákat és ékszer- rendkívül olcsón- tok. Törödek aran- ezüstért, briliánte- legmagasabb árt fiz.

HERBST FÜL ékszerész és órá

Lakást

Házakat

Szülőket

Birtokot

Butorozott la

bármint közve

diszkrétan

Weisz G

közvetítő irod

Nyomda-utca

Remélem tudja m

hogy leggyorsabb

intézi el

utlevél ügyeit

VIZUMAT

Kolozsváron, Br

sóban és Bukare

ben DEUTSCH

FIA futáirodáj

Palace (volt Pa

nonia kávéház

hogy a jeg

mar legfő

degekhez

A Times n

gyegek j

hogy bá

stmitani

et arra, b

rományai

tolják, s

maradós

deges aki

A „

szól kor

amely egy

nőzei az

dóni tud

egnap a

ten tanác

a kísérle

gagnai n

rezt tam

tó szeri

nyagokat

et a sz

füzötté

blái a te

nyáj elj

Az a

váró mi

gysen

endő in

szaz te

stőlén

od a i

Lloyd 28

Reuter

im tört

te a jöv

időket

matia

Kérjen árajánlatot
Benedek
címfestőtől

Sas passage
Zöldfa-udvar

GRAPHICA

„Meteor”
palagyár Rt.
Fugvivásárhely, Bihar-megye

„Lloyd” 1032

Ajánlja különö minőségű
asbest paláját!!!

CUNARD LINE

HOLLAND KIRÁLYI LLOYD

EUROPA ESZAK-AMERIKA
EUROPA KANADA
EUROPA DEL-AMERIKA

ELSŐ OSZTÁLYU LUXUS ES GYORSGÖZSÖKKEL

Behajózás: HAMBURG, CHERBOURG és AMSTERDAM-ból

További felvilágosításért forduljon a CUNARD LINE-hez,

BUKAREST, CALEA VICTORIEI, 49

CERNOWITZ, STR. REGELE FERDINAND, 48

ÁTKELÉS AMERIKÁBA 5 NAP ALATT

TEMESVÁR, BULEVARDUL CAROL, 40

CHISENEV, MICHALOVSKAIA, 35

ALCOOLVINDO MENTHOL

GLADYS

FRANZBRANNWEIN

SÓSBORSZESZ

UTOLÉRNETETLEN

de mégis kapható a

„GLADYS” sósborsze

Gyártja:

HERCZEG GÉZA

vegyészeti gyára CLUJ.